

Factors Affecting Operational Efficiency of The Life Insurance Waste Bank Groups in Bang Kruai District, Nonthaburi Province

Sak Prasandee^{1*} Rachen Noppanatwongsakorn² and Thammarat Sowanakul³

¹Master of Public Administration Program, Southeast Asia University, Thailand

²Southeast Asia University, Thailand

³Independent Researcher, Thailand

*Corresponding author. E-mail: sakprasandee3@gmail.com

ABSTRACT

This study aims to 1) examine the level of internal factors and the operational efficiency of the life insurance waste bank group, 2) compare the operational efficiency of the life insurance waste bank group based on personal factors, 3) investigate the internal factors affecting the operational efficiency of the life insurance waste bank group, and 4) propose guidelines for the sustainable development of the life insurance waste bank operations. The sample consists of 341 members of the life insurance waste bank, with data analyzed using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, f-test, and multiple regression analysis. The research findings reveal that: 1) the overall level of internal factors is high, and the overall operational efficiency is at the highest level, 2) when comparing based on personal factors, it was found that gender, age, education level, occupation, income, membership duration, and position in the group significantly affect operational efficiency at the 0.05 level, 3) the five internal factors, including management, member participation, support from external agencies, community environment, and operational practices, together predict 55.2% of the operational efficiency, with management having the highest influence ($\beta = 0.342$), and 4) key development guidelines include developing a management system suitable for each member group, creating diverse incentives, enhancing knowledge and skills in line with members' education and experience levels, and establishing sustainability through a monitoring and evaluation system and building cooperative networks.

Keywords: Life Insurance Waste Bank, Operational Efficiency, Waste Management

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มธนาคารขยะประกันชีวิต อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

ศักดิ์ ประสานดี^{1*} ราเชนทร์ นพณัฐวงศ์² และ ธรรมรัตน์ โสวนากุล³

¹รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ประเทศไทย

²มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ประเทศไทย

³นักวิจัยอิสระ ประเทศไทย

*Corresponding author. E-mail: sakprasandee3@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับปัจจัยภายใน และระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มธนาคารขยะประกันชีวิต 2) เปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มธนาคารขยะประกันชีวิต จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มธนาคารขยะประกันชีวิต และ 4) เสนอแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของธนาคารขยะประกันชีวิต ให้เกิดความยั่งยืน กลุ่มประชากร ได้แก่ สมาชิกกลุ่มธนาคารขยะประกันชีวิต ในพื้นที่อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จำนวน 2,296 คน กลุ่มตัวอย่าง 341 คน ได้มาจากการคำนวณ โดยใช้สูตรของ ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นเครื่องมือในการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับปัจจัยภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงาน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และตำแหน่งในกลุ่มที่แตกต่างกัน มีผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ปัจจัยภายใน 5 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมของสมาชิก การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก สภาพแวดล้อมในชุมชน และการปฏิบัติงาน ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการดำเนินงานได้ร้อยละ 55.2 โดยด้านการบริหารจัดการมีอิทธิพลสูงสุด ($\beta = 0.342$) 4) แนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาระบบการจัดการที่เหมาะสมกับสมาชิกแต่ละกลุ่ม การสร้างแรงจูงใจที่หลากหลาย การพัฒนาความรู้ และทักษะที่สอดคล้องกับระดับการศึกษาและประสบการณ์ของสมาชิก และการสร้างความยั่งยืนผ่านระบบการติดตามประเมินผลและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

คำสำคัญ: ธนาคารขยะประกันชีวิต, ประสิทธิภาพการดำเนินงาน, การจัดการขยะ

บทนำ

ปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชนถูกกำหนดให้เป็น "วาระแห่งชาติ" ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 โดยต้องการความร่วมมือเร่งด่วนจากทุกภาคส่วนในการแก้ไข โดยเฉพาะกระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการขยะ มุ่งผลักดันมาตรการเพื่อลดปริมาณขยะตั้งแต่ต้นทางและสร้างความยั่งยืนในการกำจัด ปัญหานี้เกิดจากการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต การพัฒนาเทคโนโลยี การขยายตัวของเมือง และการเติบโตของธุรกิจออนไลน์ ส่งผลให้ปริมาณขยะเพิ่มขึ้น หากการจัดการขยะไม่เหมาะสม อาจนำไปสู่มลพิษ ความเดือดร้อน และการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิในบรรยากาศโลกได้ (วิชญารัตน์ เดชสุรงค์ และจุฑาทิพ คล้ายทับทิม, 2567) ปัญหาขยะมูลฝอย ส่งผลต่อสภาพปัญหาทางสิ่งแวดล้อมที่สำคัญและทวีความรุนแรงมากขึ้นทั่วโลก โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา รวมถึงประเทศไทย จากรายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2565 มีปริมาณขยะมูลฝอยชุมชน

เกิดขึ้นประมาณ 25.37 ล้านตัน หรือประมาณ 69,516 ตันต่อวัน โดยมีอัตราการเกิดขยะมูลฝอยเฉลี่ย 1.13 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (กรมควบคุมมลพิษ, 2565) แม้ว่าภาครัฐจะพยายามจัดการปัญหาขยะผ่านการเก็บรวบรวม การขนย้าย การกำจัด และการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาระบบกำจัดขยะ แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี ส่งผลให้ปัญหานี้กลายเป็นภัยคุกคามที่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในระยะยาว (พวงผกา สีมา และรสิตา ดาศรี, 2568)

จังหวัดนนทบุรีเป็นจังหวัดปริมณฑลที่มีการขยายตัวของชุมชนเมืองอย่างรวดเร็ว มีปริมาณขยะมูลฝอยเฉลี่ย 1,890 ตันต่อวัน แต่มีความสามารถในการจัดการขยะอย่างถูกต้องเพียง 1,450 ตันต่อวัน ทำให้มีขยะตกค้างสะสมเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในเขตอำเภอบางกรวยซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความหนาแน่นของประชากรสูง (สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6 นนทบุรี, 2565)

ธนาकारขยะประกันชีวิตเป็นนวัตกรรมทางสังคมที่พัฒนาต่อยอดจากรูปแบบธนาकारขยะทั่วไป โดยผสมผสานแนวคิดการจัดการขยะเข้ากับระบบสวัสดิการชุมชน ซึ่งสมาชิกจะได้รับสิทธิประโยชน์ด้านการประกันชีวิตจากการคัดแยกและนำขยะมาฝากกับธนาकार (วัชรินทร์ สุทธิชัย, 2565) แนวคิดนี้สอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืนที่เน้นการสร้างสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (พรทิพย์ มหานาม, 2565) ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นรูปแบบที่สามารถแก้ไขปัญหาขยะและสร้างคุณค่าให้กับชุมชนไปพร้อมกัน (ธนวัฒน์ พงษ์สุวรรณ, 2566)

อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานธนาकारขยะประกันชีวิตให้ประสบความสำเร็จและมีความยั่งยืนนั้น จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ ทั้งด้านการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมของสมาชิก การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก สภาพแวดล้อมในชุมชน และการปฏิบัติงาน (นิภาพร แสงสว่าง, 2564) การศึกษาของประภาพร แก้วสุวรรณ (2563) พบว่า ปัจจัยดังกล่าวมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงานของธนาकारขยะชุมชน

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของกลุ่มธนาकारขยะประกันชีวิตในพื้นที่อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี เพื่อให้ได้ข้อมูลการดำเนินงานของกลุ่มที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการดำเนินงานของธนาकारขยะประกันชีวิตให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยภายใน และระดับประสิทธิผลการดำเนินงานของกลุ่มธนาकारขยะประกันชีวิตในพื้นที่ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานของกลุ่มธนาकारขยะประกันชีวิตในพื้นที่อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของกลุ่มธนาकारขยะประกันชีวิตในพื้นที่ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี
4. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานให้เกิดความยั่งยืนของธนาकारขยะประกันชีวิตในพื้นที่อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ให้เกิดความยั่งยืน

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ สมาชิกธนาकारขยะประกันชีวิตในพื้นที่อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จำนวน 2,296 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิก จำนวน 341 คน เป็นการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโรยามาเน่ (Yamane, T., 1979) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยแบ่งตามพื้นที่ตำบลในอำเภอบางกรวย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และตำแหน่งในกลุ่ม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารขยะประกันชีวิต

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มธนาคารขยะประกันชีวิต

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ เป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ลักษณะคำถามในส่วนที่ 2 และ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิดของ Likert Scale โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (ชมพูนุท ชัยนพรัตน์ และเลิศบุญ ทะนะรัมย์, 2565)

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

การพัฒนาและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ แบบสอบถามชุดนี้ผ่านการทดสอบความเที่ยงของเครื่องมือ โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้การวัดดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC) โดยเกณฑ์ที่ยอมรับได้ของค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.67 ตามแนวคิดของ Rovinelli & Hambleton (2019) หลังจากนั้นมาทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient; α , 1951) โดยผลการทดสอบได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.986 แสดงว่า แบบสอบถามฉบับนี้มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงได้ (สุนันทา ภู่อาราย, 2563)

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มธนาคารขยะประกันชีวิตแตกต่างกัน

3.2 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการมีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มธนาคารขยะประกันชีวิต

3.3 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกมีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารขยะประกันชีวิต

3.4 ปัจจัยการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกมีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารขยะประกันชีวิต

3.5 ปัจจัยสภาพแวดล้อมในชุมชนมีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารขยะประกันชีวิต

3.6 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานมีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารขยะประกันชีวิต

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ขอบหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงประธานกลุ่มธนาคารขยะประกันชีวิตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

4.2 ประสานงานกับประธานกลุ่มธนาคารขยะประกันชีวิต เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.3 ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจก่อนตอบแบบสอบถาม

4.4 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา จำนวน 341 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

4.5 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับอธิบายข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ระดับปัจจัยภายใน และระดับประสิทธิภาพการดำเนินงาน

5.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) สำหรับทดสอบสมมติฐาน ประกอบด้วย

- การทดสอบที (t-test) สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

- การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม

- การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) สำหรับวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน การแปลผลค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น ใช้เกณฑ์ดังนี้ (สมศักดิ์ วงศ์ประเสริฐ , 2564)

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

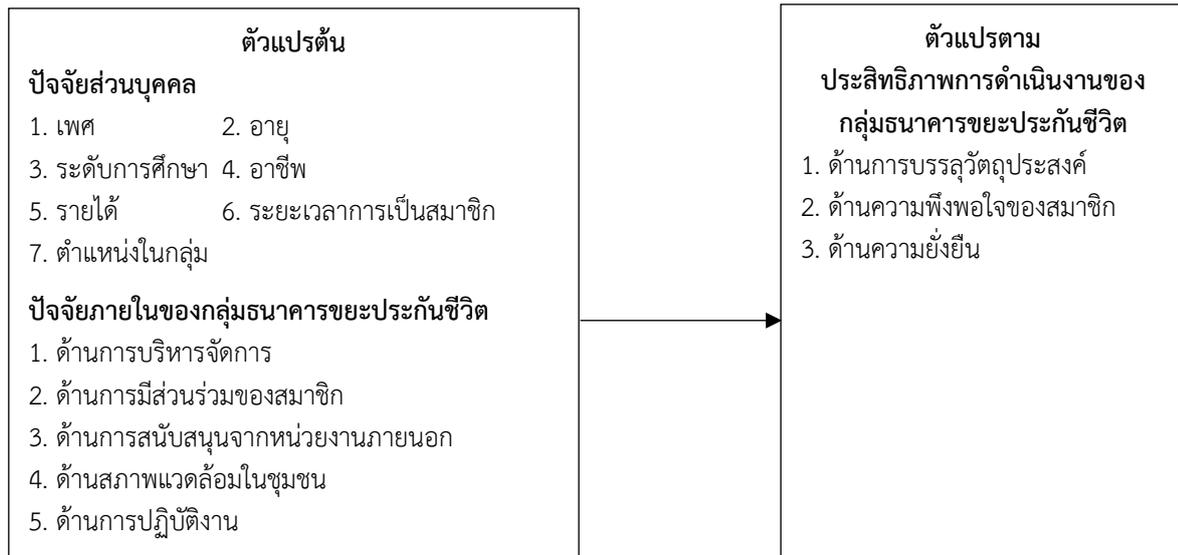
ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยนี้พัฒนาขึ้นจากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน (Drucker, 2015) แนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชน (Cohen & Uphoff, 2021) และแนวคิดการจัดการขยะอย่างยั่งยืน (วิภาวรรณ สุขสถิตย์, 2563)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60.81 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.40 ระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 47.63 อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 37.05 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 39.90 ระยะเวลาการเป็นสมาชิก 6 ปีขึ้นไป จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 45.84 และตำแหน่งในกลุ่ม เป็นสมาชิกกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 75.07

1. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยภายในของกลุ่มธนาคารชยะประกันชีวิตในพื้นที่อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยภายในของกลุ่มธนาคารชยะประกันชีวิต

ปัจจัยภายใน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการปฏิบัติงาน	4.30	0.65	มากที่สุด
2. ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก	4.18	0.72	มาก
3. ด้านการบริหารจัดการ	4.17	0.68	มาก
4. ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน	4.11	0.71	มาก
5. ด้านการสนับสนุนจากภายนอก	4.04	0.74	มาก
รวม	4.16	0.70	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มธนาคารชยะประกันชีวิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก ($\bar{X} = 4.18$) ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.17$) ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน ($\bar{X} = 4.11$) และด้านการสนับสนุนจากภายนอก ($\bar{X} = 4.04$) ตามลำดับ

2. ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มธนาคารขยะประกันชีวิตในพื้นที่อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มธนาคารขยะประกันชีวิต

ประสิทธิภาพการดำเนินงาน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์	4.23	0.63	มากที่สุด
2. ด้านความพึงพอใจของสมาชิก	4.22	0.66	มากที่สุด
3. ด้านความยั่งยืน	4.22	0.64	มากที่สุด
รวม	4.22	0.64	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.23$) รองลงมาคือด้านความพึงพอใจของสมาชิกและด้านความยั่งยืน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.22$)

3. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มธนาคารขยะประกันชีวิตในพื้นที่อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	สถิติทดสอบ	ค่านัยสำคัญ	ผลการทดสอบ
เพศ	t = -2.089	0.041*	แตกต่างกัน
อายุ	F = 3.008	0.018*	แตกต่างกัน
ระดับการศึกษา	F = 3.356	0.036*	แตกต่างกัน
อาชีพ	F = 2.983	0.031*	แตกต่างกัน
รายได้	F = 3.356	0.010*	แตกต่างกัน
ระยะเวลาการเป็นสมาชิก	F = 4.360	0.005*	แตกต่างกัน
ตำแหน่งในกลุ่ม	F = 20.489	0.000*	แตกต่างกัน

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มธนาคารขยะประกันชีวิต จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลทุกด้านส่งผลให้ประสิทธิภาพการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มที่มีประสิทธิภาพการดำเนินงานสูงสุดได้แก่ เพศหญิง กลุ่มอายุ 51-60 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รายได้ 10,001-20,000 บาท ระยะเวลาการเป็นสมาชิก 6 ปีขึ้นไป และกลุ่มที่เป็นกรรมการหรือผู้บริหารกลุ่ม

4. ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มธนาคารขยะประกันชีวิตในพื้นที่อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า ปัจจัยภายในทั้ง 5 ด้าน ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มธนาคารขยะประกันชีวิตได้ร้อยละ 55.2 ($R^2 = 0.552$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 82.465$, Sig. = 0.000) โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดคือ ด้านการบริหารจัดการ ($\beta = 0.342$) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก ($\beta = 0.224$) ด้านการปฏิบัติงาน ($\beta = 0.182$) ด้านการสนับสนุนจากภายนอก ($\beta = 0.110$) และด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน ($\beta = 0.094$) ตามลำดับ ตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน

ปัจจัยภายใน	ค่าสัมประสิทธิ์ (β)	ค่า t	ค่านัยสำคัญ	ลำดับความสำคัญ
การบริหารจัดการ	0.342	8.465	0.000*	1
การมีส่วนร่วมของสมาชิก	0.224	6.125	0.000*	2
การปฏิบัติงาน	0.182	4.987	0.000*	3
การสนับสนุนจากภายนอก	0.110	3.254	0.001*	4
สภาพแวดล้อมในชุมชน	0.094	2.789	0.006*	5

$R^2 = 0.552$, Adjusted $R^2 = 0.545$, $F = 82.465$, Sig. = 0.000*

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานให้เกิดความยั่งยืนของธนาคารขยะประกันชีวิตในพื้นที่อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ให้เกิดความยั่งยืน

ผู้ตอบแบบสอบถาม เสนอแนวทางการพัฒนาได้ 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการพัฒนาระบบการจัดการ โดยควรมีการพัฒนาระบบการจัดการที่เหมาะสมกับสมาชิกแต่ละกลุ่ม และจัดทำคู่มือการดำเนินงานที่เข้าใจง่าย (2) ด้านการสร้างแรงจูงใจ ควรพัฒนาระบบแรงจูงใจที่หลากหลาย เหมาะสมกับความต้องการของสมาชิกแต่ละกลุ่ม (3) ด้านการพัฒนาความรู้และทักษะ ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ที่สอดคล้องกับระดับการศึกษาและประสบการณ์ของสมาชิก และ (4) ด้านการสร้างความยั่งยืน ควรพัฒนาระบบการติดตามประเมินผล และสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสมาชิก ชุมชน และหน่วยงานภายนอก

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยภายในของกลุ่มธนาคารขยะประกันชีวิตในพื้นที่อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มธนาคารขยะประกันชีวิตในพื้นที่อำเภอบางกรวยมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มีระบบการทำงานที่เป็นขั้นตอนชัดเจน และสมาชิกส่วนใหญ่เป็นสมาชิกมานานกว่า 6 ปี จึงมีความเข้าใจและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ วิภาวรรณ สุขสถิตย์ (2563) ที่ศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานธนาคารขยะชุมชน พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของธนาคารขยะชุมชน

จากผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มธนาคารขยะประกันชีวิตในพื้นที่อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มสมาชิกมีความมุ่งมั่นและตั้งใจในการดำเนินงาน รวมทั้งได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานท้องถิ่นและชุมชนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

จากผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มธนาคารขยะประกันชีวิตในพื้นที่อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลทุกด้านส่งผลให้ประสิทธิภาพการดำเนินงานแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความแตกต่างทางด้านเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และตำแหน่งในกลุ่ม ส่งผลต่อการรับรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมในการมีส่วนร่วมกิจกรรมของธนาคารขยะ ประกอบกับสมาชิกที่มีประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานมากขึ้น จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับ สุนันทา ภู่อาราย (2563) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานธนาคารขยะชุมชน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมและประสิทธิภาพการทำงานที่แตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มธนาคารขยะประกันชีวิตในพื้นที่อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี พบว่า ปัจจัยภายในทั้ง 5 ด้าน ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการดำเนินงานได้ร้อยละ 55.2 โดยด้านการบริหารจัดการมีอิทธิพลสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารจัดการที่ดีเป็นรากฐานสำคัญของการดำเนินงานทุกด้าน ทำให้เกิดการวางแผน การจัดองค์กร การจัดสรรทรัพยากร และการติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมของสมาชิกที่เป็นอันดับสองยังแสดงให้เห็นว่าความร่วมมือและการสนับสนุนจากสมาชิกเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชัย รักษาทรัพย์ (2564) ที่ศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จในการดำเนินงานธนาคารขยะชุมชนอย่างยั่งยืน พบว่า ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานธนาคารขยะชุมชน

จากผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานให้เกิดความยั่งยืนของธนาคารขยะประกันชีวิตในพื้นที่อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ให้เกิดความยั่งยืน พบว่า แนวทางการพัฒนาที่สำคัญมี 4 ด้าน คือ การพัฒนาระบบการจัดการ การสร้างแรงจูงใจ การพัฒนาความรู้และทักษะ และการสร้างความยั่งยืน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาอย่างครบวงจรจะช่วยเสริมสร้างศักยภาพของกลุ่มธนาคารขยะประกันชีวิตในทุกมิติ เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนของ ประเวศ วะสี (2563) ที่เน้นการสร้างสมดุลระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานและการตอบสนองความต้องการของชุมชน โดยคำนึงถึงมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อีกทั้ง พวงผกา สีมาและ รลิตา ดาศรี (2568) ได้เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดตั้งโรงไฟฟ้าพลังงานขยะมูลฝอยชุมชน ได้แก่ ส่งเสริมทักษะและพัฒนาศักยภาพให้กับเจ้าหน้าที่ สร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนให้เข้ามาสนับสนุนในเรื่องของงบประมาณ การสร้างความเข้าใจ ความเชื่อมั่น และการมีส่วนร่วมของประชาชน ประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใกล้เคียงและควรมีระบบตรวจสอบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเร่งกระบวนการอนุมัติและลดข้อผิดพลาดในการดำเนินการ อีกทั้ง เคนดนัย ดวนสูง และคณะ (2566) กล่าวว่า การจัดการขยะภายในชุมชนมีการใช้หลัก 3R (Reduce, Reuse, Recycle) ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถช่วยให้ลดปริมาณขยะในชุมชนลงได้ อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับขยะสร้างรายได้ สร้างความยั่งยืนให้กับชุมชน โดยที่การจัดการเหล่านี้เริ่มต้นมาจากการปลูกฝังให้คนในชุมชน รู้คุณค่าและรู้โทษของขยะ ผ่านการประชาสัมพันธ์ของผู้นำหมู่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้าน ทำให้หมู่บ้านหัวถนนมีชาวบ้านร่วมแรงร่วมใจกันจัดการขยะในชุมชนอย่างถูกต้องเป็นขั้นตอน

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จของกลุ่มธนาคารขยะประกันชีวิตประกอบด้วยห้าองค์ประกอบหลัก ได้แก่ การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพซึ่งเป็นจุดแข็งสำคัญของกลุ่ม การมีส่วนร่วมของสมาชิกที่แสดงถึงความเข้มแข็งของชุมชน การบริหารจัดการที่ดีซึ่งเป็นรากฐานของการดำเนินงานที่ยั่งยืน สภาพแวดล้อมในชุมชนที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินกิจกรรม และการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกที่ช่วยเสริม

ศักยภาพของกลุ่ม ทั้งนี้ การที่ปัจจัยเหล่านี้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดสะท้อนให้เห็นถึงความเข้มแข็งและความพร้อมของกลุ่มในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ความแตกต่างของสมาชิกในด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลล้วนส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญ โดยปัจจัยที่มีความแตกต่างสูงที่สุดคือตำแหน่งในกลุ่มและระยะเวลาการเป็นสมาชิก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าประสบการณ์และบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการมองเห็นและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่ม การค้นพบนี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาศักยภาพสมาชิกอย่างต่อเนื่องและการสร้างโอกาสให้สมาชิกทุกระดับได้มีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียม

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน รองลงมาคือการมีส่วนร่วมของสมาชิก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการบริหารจัดการที่ดีและการมีส่วนร่วมเป็นกุญแจสำคัญแห่งความสำเร็จ การที่ปัจจัยทั้งห้าด้านสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพการดำเนินงานได้ร้อยละ 55.2 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยเหล่านี้มีความสำคัญและความเกี่ยวข้องสูงต่อความสำเร็จของกลุ่ม

การพัฒนาอย่างยั่งยืนของกลุ่มธนาครชยะประกันชีวิตต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับบริบทของสมาชิกและชุมชน มีการสร้างแรงจูงใจที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการที่แตกต่างกันของสมาชิก การพัฒนาความรู้และทักษะอย่างต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างศักยภาพ และการสร้างความยั่งยืนผ่านระบบการติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่แข็งแกร่ง ทั้งนี้ การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติจะช่วยให้อุปกรณ์สามารถดำเนินงานได้อย่างยั่งยืนและเป็นต้นแบบที่ดีสำหรับชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 พบว่าด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (4.04) เมื่อเทียบกับปัจจัยอื่น ดังนั้นควรมีการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างกลุ่มธนาครชยะประกันชีวิตกับหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน โดยจัดให้มีการประชุมหารือร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อหาแนวทางการสนับสนุนที่เหมาะสมและยั่งยืน

1.2 พบว่าปัจจัยด้านการบริหารจัดการมีอิทธิพลสูงสุดต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน ($\beta = 0.342$) จึงควรมีการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการให้มีมาตรฐานและความเป็นระบบมากยิ่งขึ้น โดยการจัดทำคู่มือการดำเนินงานที่ชัดเจน กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ และมีระบบการติดตามประเมินผลที่เป็นรูปธรรม

1.3 พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยเฉพาะตำแหน่งในกลุ่มและระยะเวลาการเป็นสมาชิกที่มีความแตกต่างสูงสุด ควรมีการพัฒนาโปรแกรมการอบรมและสร้างโอกาสในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิกเก่าและสมาชิกใหม่ เพื่อเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจในการดำเนินงาน รวมทั้งส่งเสริมให้สมาชิกทุกระดับมีโอกาสในการพัฒนาตนเองและเลื่อนสู่ตำแหน่งที่มีความรับผิดชอบมากขึ้น

1.4 พบว่าการมีส่วนร่วมของสมาชิกมีอิทธิพลเป็นอันดับสอง ($\beta = 0.224$) ควรมีการส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมมากขึ้น โดยการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและสอดคล้องกับความสนใจของสมาชิกแต่ละกลุ่ม การให้ความยอมรับและชื่นชมต่อการมีส่วนร่วม และการสร้างโอกาสให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

1.5 พบว่าการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.30) แต่ยังมีอิทธิพลเพียงอันดับสาม ($\beta = 0.182$) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มมีจุดแข็งในด้านนี้แล้ว ควรใช้จุดแข็งนี้เป็นแนวทางในการพัฒนาด้านอื่น ๆ และเป็นต้นแบบในการถ่ายทอดความรู้ให้กับกลุ่มธนาครชยะอื่น ๆ

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

2.1 หน่วยงานภาครัฐควรกำหนดนโยบายสนับสนุนการจัดตั้งธนาคารขยะประกันชีวิตในชุมชนต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยให้การสนับสนุนด้านงบประมาณสำหรับการจัดซื้ออุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการดำเนินงาน และการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการขยะและการบริหารจัดการกลุ่ม

2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรกำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาธนาคารขยะประกันชีวิตระยะยาว 5-10 ปี เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน โดยรวมไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นและจัดสรรงบประมาณสนับสนุนอย่างเป็นระบบ

2.3 ควรมีการพัฒนากระบวนการฐานข้อมูลกลางของธนาคารขยะประกันชีวิตในระดับจังหวัดและระดับประเทศ เพื่อใช้ในการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างชุมชน และการพัฒนานโยบายที่เหมาะสม

2.4 ควรมีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานธนาคารขยะประกันชีวิตในระดับภูมิภาค เพื่อทำหน้าที่ประสานงาน ให้คำปรึกษา และสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

3. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติมโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม เพื่อให้เข้าใจถึงสาเหตุและปัจจัยเชิงลึกที่ทำให้เกิดความแตกต่างในประสิทธิภาพการดำเนินงานของแต่ละกลุ่ม และนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่

3.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของกลุ่มธนาคารขยะประกันชีวิต โดยใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ที่เหมาะสม เพื่อวัดผลลัพธ์และผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม และนำไปสู่การพัฒนาตัวชี้วัดความสำเร็จที่ครอบคลุมทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

3.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) เพื่อพัฒนารูปแบบการดำเนินงานธนาคารขยะประกันชีวิตที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชนที่หลากหลาย โดยเน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกในทุกขั้นตอนของการวิจัย ตั้งแต่การกำหนดปัญหา การออกแบบการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ และการนำผลไปใช้ประโยชน์

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมมลพิษ. (2565). รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี 2565. กรุงเทพฯ: กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- ชมพูนุท ชัยนพรัตน์ และเลิศบุญ ทะนะรัมย์. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการธนาคารขยะชุมชน: กรณีศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, 24(1), 17-36.
- เด่นดนัย ดวนสูง, พัชราภรณ์ ทิลา, เกตนิภา คำดวง, ชลสิทธิ์ ปรีกไธสง, ปัทมาภรณ์ สุ่มมาตย์ และอรณิชา ไต้งกระโทก. (2566). การจัดการขยะ โดยศูนย์การเรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ zero waste หมู่บ้านหัวถนน ตำบลพระลับ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. Journal of Spatial Development and Policy, 1(3), 1-18.
- ธนวัฒน์ พงษ์สุวรรณ. (2566). รูปแบบการประยุกต์ใช้หลักประกันชีวิตในธนาคารขยะชุมชน. วารสารสิ่งแวดล้อมศึกษา, 14(1), 78-92.
- นิภาพร แสงสว่าง. (2564). ปัจจัยความสำเร็จของการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วม: กรณีศึกษาชุมชนต้นแบบในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารการจัดการสิ่งแวดล้อม, 17(2), 45-58.

- ประภาพร แก้วสุวรรณ. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความยั่งยืนของธนาคารขยะชุมชน. วารสารบริหารธุรกิจ เทคโนโลยีมหานคร, 10(1), 55-67.
- ประเวศ วะสี. (2563). ศาสตร์แห่งความพอเพียง: ทางออกจากวิกฤตของโลก. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- พรทิพย์ มหานาม. (2565). การศึกษาความเป็นไปได้ในการขยายโครงการธนาคารขยะประกันชีวิตสู่ระดับประเทศ. วารสารนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม, 12(2), 89-104.
- พวงผกา สี่มา และรสิตา ดาศรี. (2568). แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดตั้งโรงไฟฟ้าพลังงานขยะมูลฝอยชุมชน ภายใต้บทบาทของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น. วารสารสังคมศาสตร์ปัญญา พัฒนา, 7(1), 65-76.
- วัชรินทร์ สุทธิชัย. (2565). นวัตกรรมจัดการขยะและสวัสดิการชุมชน: กรณีศึกษาธนาคารขยะประกันชีวิต. วารสารนวัตกรรมสังคม, 12(1), 89-104.
- วิษณุรัตน์ เดชสุรางค์ และจุฑาทิพ คล้ายทับทิม. (2567). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย ในเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารสังคมศาสตร์ปัญญา พัฒนา, 6(3), 241-252.
- วิชัย รักษาทรัพย์. (2564). ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการดำเนินงานธนาคารขยะชุมชนอย่างยั่งยืน. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย, 15(2), 113-124.
- วิภาวรรณ สุขสถิตย์. (2563). ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานธนาคารขยะชุมชน: กรณีศึกษาภาคกลาง. วารสารวิชาการสิ่งแวดล้อม, 14(2), 67-82.
- สมศักดิ์ วงศ์ประเสริฐ. (2564). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการขยะชุมชน. วารสารสิ่งแวดล้อมศึกษา, 16(1), 89-104.
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6 นนทบุรี. (2565). รายงานสถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดนนทบุรี ประจำปี 2565. นนทบุรี: กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- สุนันทา ภู่อาราย. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานธนาคารขยะชุมชน. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 15(2), 25-36.
- สุพรรณิ ไชยอำพร. (2564). การพัฒนาองค์กรชุมชน: แนวคิดและการประยุกต์ใช้. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (2021). Participation's place in rural development: Seeking clarity through specificity. (2nd ed.). London: Routledge.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. Psychometrika, 16(3), 297-334.
- Drucker, P. F. (2015). The Essential Drucker: The Best of Sixty Years of Peter Drucker's Essential Writings on Management. (3rd ed.). New York: HarperBusiness.
- Rovinelli, R.J., & Hambleton, R.K. (2019). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. Journal of Educational Measurement, 56(3), 234-248.
- Yamane, T. (1979). Statistics: An Introductory Analysis (5th ed.). New York: Harper & Row.